

SCHLOSS-HOTEL
 „BELLE VUE“
 Eigentümer: KARL SCHAD.
 □ □
 Kapellen-Stolzenfels
 am Rhein

SEÑAS PERSONALES

Estatura señala
 Frente señala
 Ojos castaños
 Boca señala
 Cabellos castaños
 Cejas señala
 Nariz señala
 Barba señala
 Bigote señala
 Piel señala
 Contorno señala
 Puntos señala
 Signos particulares señala

Número 2527
 CONSULAT GENERAL DE FRANCE BARCELONE
 Valable Une Année pour se rendre en France ou à l'étranger sans avoir à soumettre de passeport ou visa des autorités préfectorales ou consulaires françaises.
 Quit. N° 33
 Dest. Paris
 P. le Consul Général et son autorisation señala

ACREDITA ante las Autoridades y Representantes diplomáticos y consulares de España en Madrid y Almería como SUBDITO ESPAÑOL a D. el Sr. Saladrigas nacido el 2 de Junio de 1878 en Barcelona provincia de Cataluña cuyas señas personales, fotografía (sellada en su mitad), firma, impresión y fórmula dactilar constan en este documento, y hace constar que la nacionalidad española del mismo es de origen paterno y materno

El interesado se propone ir a Madrid y Almería con objeto de trato de negocio y el que suscribe ruega y encarga que a la presentación de este pasaporte que deberá ser visado por los Consulados de Madrid y Almería se otorguen y dispensen al acreditado las consideraciones y facilidades que pudiera necesitar.

Barcelona 2 de Abril de 1911
 El Gobernador,
Señala
 El Oficial del Negociado,
Señala

Veladero por un año
 R. D. 12 Marzo 1917
 (Véase el dorso)

Els estranys motius del senyor Saladrigas

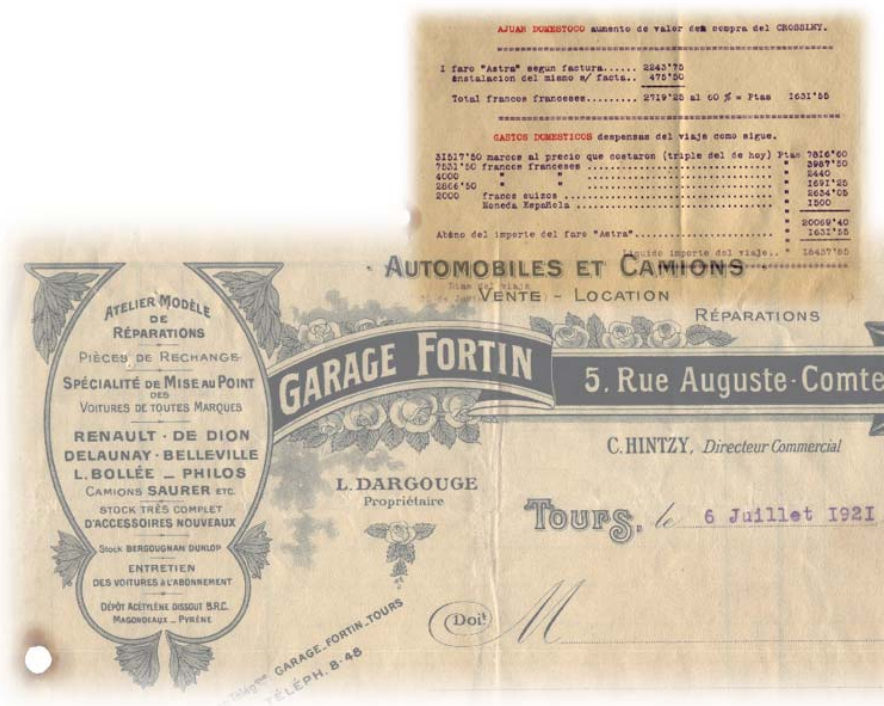
Objectius generals dels materials didàctics

Objectius	Dossier	Objectiu general	Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
Objectiu 1	Perseguint microbis	Comprendre que la història es construeix mitjançant fonts primàries	Reconèixer que cada document conté informació sobre un fet concret.	Aprendre a extraure informació de documents diversos i que aquesta informació no és igualment rellevant.	Aprendre a ordenar i classificar la informació proporcionada per les diverses fonts documentals, atenent a la finalitat de reconstruir algun aspecte del passat.
Objectiu 2	Els problemes de cada dia	Adquisició i avaluació d'informació històrica a partir de les fonts documentals.	Adquirir informació a partir d'una font històrica seleccionada prèviament.		
	Guirigay 69	Adquisició i avaluació d'informació històrica a partir de les fonts documentals.	Adquirir informació a partir d'una font històrica seleccionada prèviament.	Adquirir informació a partir d'una font gràfica de la història.	Adquirir informació d'una font gràfica i contextualitzar-la en el seu moment històric.
	A favor de qui estaven?	Adquisició i avaluació d'informació històrica a partir de les fonts documentals.	Adquirir informació a partir d'una font històrica seleccionada prèviament.	Adquirir informació històrica a partir de fonts diverses que contenen més informació de la que es necessita per a realitzar una tasca específica i seleccionar tipus de fonts que podrien ser útils per a proporcionar informació en una investigació històrica.	Demostrear una consciència creixent del caràcter de les fonts i llurs diversos usos i limitacions, les circumstàncies que varen conduir a la seva creació i si es poden emprar dades que siguin millors.
Objectiu 3	Els estranys motius del senyor Saladrigas	Comprendre que la recerca històrica es basa en la formulació d'hipòtesis sobre els fets.	Ordenar les fonts amb la finalitat d'obtenir una conclusió provisional lògica. A l'hora d'explicar problemes històrics, situar alguns fets, causes i conseqüències en un ordre lògic d'importància.	Comprendre que per examinar els fets poden ser necessàries diverses hipòtesis de treball.	Intentar contextualitzar amb els fets històrics de cada moment, una hipòtesi concreta.
Objectiu 4	Perseguint microbis	Comprendre que el procés històric està subjecte a canvis constants que només poden ser estudiats mitjançant la comparació.	Establir comparacions entre l'abans i el després.	Verificar i jerarquitzar els canvis ocorreguts en un espai temporal.	Aprendre que hi ha elements més resistents al canvi que d'altres, i que en les nostres societats, moltes de les nostres certeses i creences també estan destinades a canviar
Objectiu 5	Entrem en una fàbrica del segle XIX	Ser conscient que per treballar els documents del passat cal aprendre un sistema de classificació i anàlisi de tot tipus de fonts.	Aprendre a classificar fonts gràfiques en funció de les seves informacions.	Aprendre a classificar fonts gràfiques i textuales entenenent que cada font pot proporcionar, simultàniament, moltes informacions de naturalesa variada.	Aprendre a relacionar diverses informacions d'un conjunt de fonts variades.

Els estranys motius del senyor Saladrigas

Contingut del dossier

Aquest dossier correspon a documentació arxivada a l'Arxiu de Districte de Sant Martí de Provençals i consta d'un conjunt de factures diverses, targes de viatge, anotacions i dos passaports corresponents al senyor Manuel Saladrigas Freixà i la senyora Teresa Saladrigas Saladrigas. El conjunt de la documentació presentada correspon probablement a un viatge que emprenen per Europa els dos personatges, juntament amb una tercera persona que els acompanya però de la qual no tenim documentació suficient. Per al moment en què es realitza el viatge i, sobretot, la forma sobtada amb què retornen a Barcelona, la documentació planteja dubtes sobre els veritables motius que van impulsar la realització del viatge. (S'ajunta una relació de tota la documentació).

Objectius del dossier

Els objectius d'aquest dossier són fonamentalment dos: en primer lloc, comprendre que la recerca històrica es basa en la formulació d'hipòtesis. En segon lloc, el dossier pretén apropar l'alumne - investigador al turbulent període de la història del país en els anys 20 del segle XX.

Pel que fa a l'objectiu general, l'hem desglossat en tres nivells que responen a graus creixents de dificultat. El nivell primer consisteix en ordenar la documentació presentada per poder esbrinar el recorregut del viatge, les possibles incidències i les dates. El segon nivell consisteix en formular totes les hipòtesis possibles que expliquin el viatge. El tercer nivell fa referència a la necessitat de contextualitzar el viatge en els fets històrics que podrien emmarcar-lo.

Objectiu general 3

Comprendre que la recerca històrica es basa en la formulació d'hipòtesis sobre els fets.

Nivell 1

Ordenar les fonts amb la finalitat d'obtenir una conclusió provisional lògica. A l'hora d'explicar problemes històrics, situar alguns fets, causes i conseqüències en un ordre lògic d'importància.

Nivell 2

Comprendre que per examinar els fets poden ser necessàries diverses hipòtesis de treball.

Nivell 3

Intentar contextualitzar amb els fets històrics de cada moment, una hipòtesi concreta.

Suggeriments de treball pel professorat

El dossier que teniu a les mans és el conjunt íntegre d'una documentació arxivística. Per tant, els seus documents no han estat seleccionats ni retocats. Es tracta, doncs, de documentació original, en l'estat en què es troba actualment en l'Arxiu.

S'ha procurat que cadascun dels documents tingui la textura del document original, fins i tot en el color. El motiu d'aquest tractament és per poder incidir de forma empàtica sobre l'alumnat, ja que ell també ha de tenir la sensació de què realment treballa amb documents originals.

Creiem que el primer que cal fer davant d'una documentació com aquesta és fullejar-la per adonar-se que, d'entrada, semblen simples factures, sense ordre aparent i escrites en llengua diversa (castellà, francès i alemany). Si no s'ha treballat mai amb arxius, és necessari donar temps per a realitzar aquesta activitat que, en principi, hauria de ser per pura curiositat.

Pautes concretes de treball

Abans de lliurar la documentació, el professorat ha de plantejar el problema o enigma que es pretén investigar, és a dir, els motius que van portar als protagonistes a emprendre el viatge i també intentar conèixer quins itineraris es feien i de quina forma viatjava una família ben acomodada en els anys vint del segle XX.

Tot seguit, es mostrarà el material i es repartirà de manera aleatòria entre l'alumnat.

L'alumnat necessitarà temps per examinar i observar els documents. En aproximadament una hora no es poden examinar més de tres o quatre documents.

Per dur a terme l'anàlisi dels documents caldrà ensenyar l'alumnat a fer una fitxa de cada document en la qual s'hi constatin, com a mínim, les següents informacions:

Any, mes i dia

Lloc

Tipus de document (factura, tiquet, resguard, bitllet, etc.)

Llengua en què està escrit (anotar si és necessària la traducció)

Informació de tipus econòmic (especialment, moneda: francs, marcs, pessetes, etc.)

Informació de tipus cultural (visites)

Problema o fet que ha motivat el document (reparació d'automòbil, allotjament, compres, etc.)

Un cop realitzades les fitxes d'anàlisi, serà necessari seleccionar documents que, a judici de l'alumnat, considerin més rellevants i justificar el per què de la seva elecció.

Pautes concretes de treball

Una de les activitats interessants a dur a terme és l'estudi del passaport com a document rellevant en tant que aporta informació sobre els personatges del viatge.

Per analitzar els passaports, el professor haurà de posar èmfasi en aspectes com:

Data d'expedició

Nom i edat dels titulars

Descripció física dels titulars

Motius del viatge segons el document

Fronteres que creuen i punts fronterers

Dates de pas de les fronteres

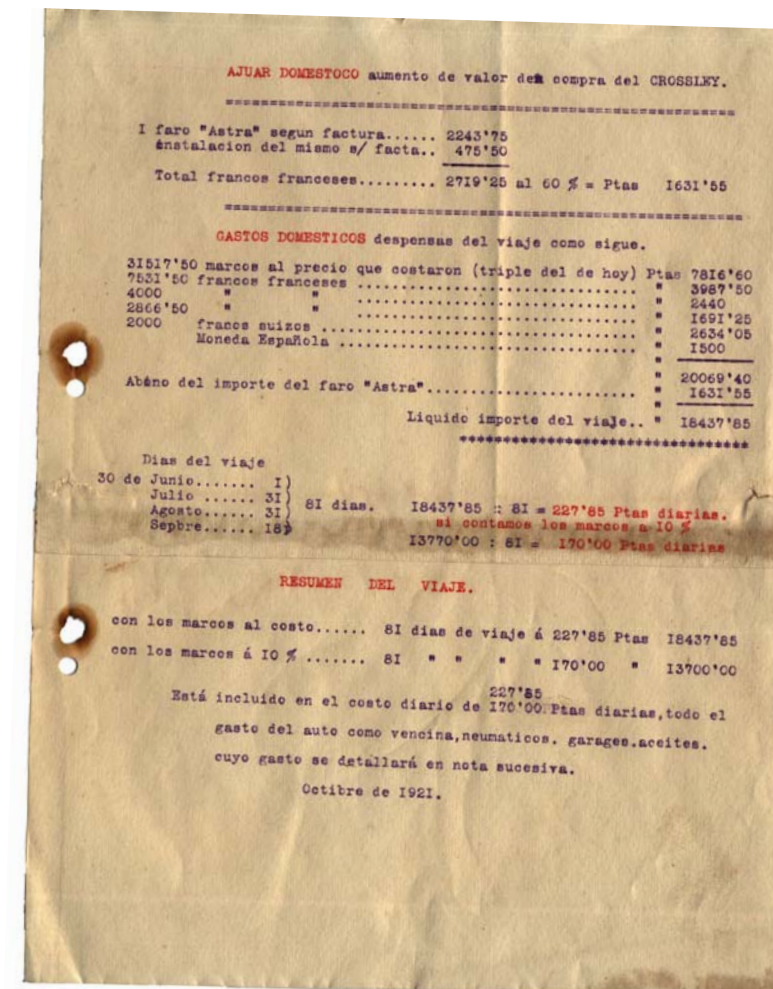
Altres documents ens informen que, a més, el senyor Saladrigas era propietari d'una empresa important de Sant Martí de Provençals. Era un industrial ric, molt ric. La seva indústria, en aquells anys, la tenia arrendada i els seus ingressos deurien ser més que notables .

L'ordenació de les factures per dates s'ha de fer damunt d'un mapa d'Europa i seria bo tenir a mà un mapa de carreteres per si s'haguessin de calcular quilòmetres i distàncies. Per saber el cost total del viatge, els alumnes es poden estalviar fer càlculs ja que com a bon empresari, el senyor Saladrigas va fer que el seu comptable li elaborés un extracte de despeses que també s'adjunten. Aquest document és útil, entre altres coses, perquè ens permet veure les equivalències de la moneda i, especialment, el greu problema que hi havia en aquell moment de la inflació del marc alemany ("31517,50 marcos al precio que costaron – triple del de hoy – 7816,60 ptas.").

Pautas concretas de treball

Distribuïts en diferents grups, els alumnes haurien de situar cadascun dels documents sobre un mapa de l'època, tot marcant la data d'arribada i de sortida. Posteriorment, s'haurien de posar en comú totes les dades. El resultat ha de ser un mapa general on s'hi anoten els dies i les incidències de cada lloc.

Un altre dels aspectes en què l'alumnat s'ha de fixar és que en les factures hi apareixen monedes de pagament diferents i que alguna d'elles sofreix diferents canvis al llarg del viatge (especialment, el marc alemany).

El recorregut que fan els personatges es podria considerar clàssic ja que surten de Barcelona amb direcció, bàsicament, París. Des d'aquesta capital, es dirigeixen a la frontera alemanya per l'Alsàcia. És evident que volien veure els escenaris de la Primera Guerra Mundial, especialment, Verdun. Cal tenir present, que feia escassament tres anys que s'havia acabat el conflicte bèl·lic i les destruccions i els camps de batalla haurien de ser impactants. A Catalunya, la guerra s'havia viscut amb extraordinari interès i la població s'havia dividit. Els empresaris com el senyor Saladrigas solien ser partidaris dels imperis centrals, especialment, germanòfils. Per aquest motiu, l'estada en territori alemany és més llarga. Finalment, entren a Suïssa, paradís turístic de les classes altes europees d'aquella època. La temporada en què s'efectua el viatge era la millor per transitar pel país alpí i els principals llocs d'interès són els grans paratges turístics i aquelles ciutats que, aleshores, apareixien a la premsa mundial com a seu de les primeres organitzacions internacionals.

Pautes concretes de treball

En aquest moment, l'alumnat hauria de dur a terme una tasca de recerca. Caldria identificar cadascuna de les ciutats que apareixen en els documents i especialment aquelles on els Saladrigas s'hi allotgen més d'un dia. Aquesta recerca pot ser una excusa per conèixer els escenaris de la Primera Guerra Mundial i la situació del món en aquell moment. És útil, si el professorat ho creu convenient, fer consultes a l'hemeroteca per tal d'assabentar-se de què succeïa en el món i a Barcelona en aquells moments.

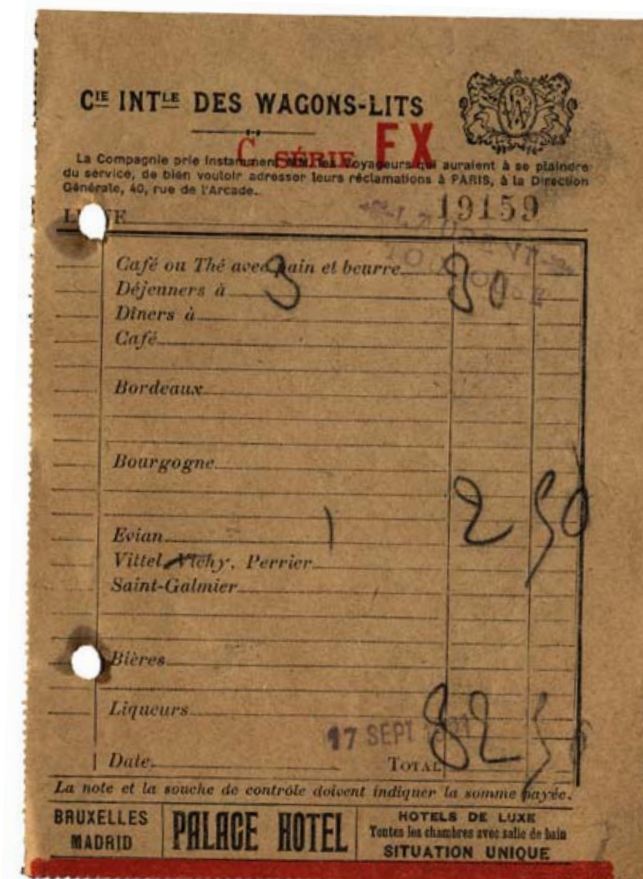

El retorn es realitza per París, ciutat que ja coneixien, i sobtadament s'accelera ja que els últims documents ens informen que han carregat el cotxe en un Express i han pujat en els wagons-lits. Cal dir que tot el recorregut anterior s'havia fet amb cotxe, una màquina aleshores encara imperfecte que va tenir nombroses avaries. De fet, hi ha múltiples factures de tallers i mecànics per reparar el cotxe. Gràcies a la documentació dels hotels sabem que viatjaven tres persones, dues de les quals les coneixem pels passaports. La tercera, probablement era un xofer, donat que era normal en l'època que un empresari disposés de personal per a realitzar aquest servei. Amb tot, no en sabem res d'ell.

Cal plantejar, finalment, els motius pels quals es va realitzar el viatge. Coincideixen en aquest moment històric diferents fets: els 50 anys del senyor Saladrigas i l'aniversari de la seva filla (20 anys), motius suficients per emprendre un viatge d'aquesta mena. Amb tot sospitem que hi podria haver un motiu ocult, que naturalment no apareix en la documentació. Es tracta de l'anomenat "pistolisme". En efecte, el dia 8 de març era assassinat a Madrid el cap del govern Eduardo Dato per un grup d'acció anarquista català. Dies després, el senyor Saladrigas i la seva filla van anar a fer els passaports. El clima social de Barcelona estava enrarit. Els enfrontaments entre la patronal i els obrers es resolien a trets i un patró com Saladrigas tenia molts motius per desaparèixer de l'escenari.

Per tant, les hipòtesis possibles són tres:

- Van marxar simplement perquè eren rics i volien realitzar unes llargues vacances.
- Van marxar aprofitant l'excusa de celebrar els aniversaris de 50 i 20 anys.
- Van marxar fugint del pistolisme ja que temien ser víctimes d'un atemptat.

Pautes concretes de treball

Cal esbrinar quin mitjà de transport van utilitzar els Saladrigas per retornar cap a Barcelona. Uns bitllets de tren ens donaran la clau. Hi ha una pregunta a plantejar-se: Quins eren els motius del viatge? Quins eren els motius de la ràpida tornada? El dossier no en dóna cap resposta explícita.

L'últim pas serà l'elaboració de les conclusions. Aquestes haurien d'anar dirigides a què els alumnes s'adonessin que:

- Per treballar la història cal analitzar detalladament tota la documentació existent i formular hipòtesis sobre els fets.
- En la recerca històrica poden existir diferents hipòtesis de treball les quals, tot i ser diferents, no han de ser excloents mútuament. En aquest sentit, els Saladrigas podrien haver fet un viatge de plaer per celebrar els seus aniversaris, fet que no implica que aquest viatge fos una fugida arrel del pistolisme.
- Finalment, des del punt de vista dels continguts, la recerca pot haver donat pautes per comprendre la situació d'extrema violència que hi havia a la Barcelona d'aquell moment. Aquesta situació només és explicable si la contextualitzem en un marc històric més ampli. En efecte, en aquells anys l'imperi dels tsars havia caigut. A Rússia governava el soviets, i el moviment d'arreu d'Europa i del món considerava que la revolució russa era el començament d'una gran onada revolucionària que havia de sepultar a la burgesia i als propietaris de les fàbriques. Per la seva banda, els fabricants barcelonins, tal com succeïa a la resta d'Europa començaven a atemorir-se ja que creien que l'Estat era incapaç de garantir el seu predomini social i econòmic. Si l'Estat i la policia no podien garantir l'ordre, ells com a empresaris podien pagar "pistolers" i fer saber al moviment obrer revolucionari que els farien pagar cara la conquesta del poder. Tant en un bàndol com en l'altre, pocs creien en l'eficàcia de l'Estat, en la neutralitat dels tribunals i en els sistemes democràtics. La solució, per tant, eren les armes.

Recull de la documentació del dossier «Els estranys motius del senyor Saladrigas»

Document 1

Síntesi econòmica de les despeses realitzades durant el viatge:

Despeses domèstiques del viatge (descripció del nombre total de moneda utilitzada en el viatge)

Total de dies del viatge (81 dies, 227'8 ptes. diàries, incloses les despeses del cotxe).

Full amb els fondos destinats al viatge.

Document 2. Documentació personal del Sr. Saladrigas. Carnet “vàlid per un any per viatjar a França i a l'estranger”, amb data 28 d'abril de 1921. Descripció del personatge.

Document 3. Documentació personal del Teresa Saladrigas Saladrigas. Carnet “vàlid per un any per viatjar a França i a l'estranger”, amb data 28 d'abril de 1921.

Document 4. Dues factures del garatge “Etablissements Laporte & Fils” i benzina, a Toulouse, amb data 2 de juliol de 1921.

Document 5. Una factura del Gran Hotel Tivollier de Toulouse amb data de juliol de 1921.

Document 6. Una factura de l'Hotel des Messageries de Marmande, sense data.

Document 7. Una factura de reparació de l'automòbil del Central Garage Fondaudège de Bordeaux del dia 4 de julio de 1921.

Document 8. Una factura del restaurant Majestic de Bordeaux del 4 de juliol de 1921 (tres coberts)

Document 9. Una factura de l'Hotel de Bordeaux, amb dates del 3 i 4 de juliol de 1921, amb esmorzar, dinar i sopar + Una factura de l'Hotel de Bordeaux, del servei de bugaderia del dia 3 i 4 de juliol de 1921 (serveis: pantalons, mitjons, mocadors, ...)

Document 10. Una factura del Nouvel Hotel a Angoulême amb data del 5 de juliol de 1921 (tres esmorzars, 1 vichy, etc.).

Document 11. Una factura del Buffet de Tours, sense data. Tres coberts.

Document 12. Una factura de reparació de l'automòbil de Tours, amb data del 6 de juliol del 1921.

Document 13. Una factura de reparació de l'automòbil del "Garage Fortin" a Tours, amb data del 6 de juliol de 1921.

Document 14. Una factura de l'Hotel Metropole de Tours, sense data. (hi consta l'allotjament, els àpats i servei de garatge).

Document 15. Una factura del restaurant La Rotonde d'Orléans, amb data del 7 de juliol de 1921. (3 àpats, vi, vichy, etc.).

Document 16. Una factura de Furnished apartments: Mme. Vve. Suarez, a París, sense data.

Document 17. Sis factures de reparació de l'automòbil en un garatge de París (Messine Automobiles) amb dates 8, 9 i 10 de juliol de 1921.

Document 18. Una factura del Grand Hotel Paris amb data de 7 de juliol de 1921.

Document 19. Tiquet d'una excursió a la Pompelle, sense data.

Document 20. Tiquet d'un estudi fotogràfic, sense data.

Document 21. Diverses factures de compra de roba, sense data.

Document 22. Una factura del Grand Hotel Continental, de Reims, amb dates 10, 11, 12, 13 i 14 de juliol de 1921.

Document 23. Una factura de reparació de l'automòbil de Reims, amb data 15 de juliol de 1921.

Document 24. Una factura del Nouvel Hotel de Verdun, amb data de 15 de juliol de 1921.

Document 25. Fulletó sobre el monument de Douamont, a Verdun, sense data.

Document 26. Una factura d'un taller d'automòbils de Luxemburg, amb data 17 de juliol de 1921.

Document 27. Una factura del Gran Hotel Brasseur en Luxemburg, amb data 16 de juliol de 1921.

Document 28. Una factura de l'Hotel Well zum Wolf, en la ciutat de Weinbau und Weinhandel, amb data del 17 de juliol de 1921.

Document 29. Una factura del Schloss Hotel "Belle Vue", de la ciutat de Kapellen – Stolzenfels am Rhein, a cinc quilòmetres de Copenza, amb data 18 de juliol de 1921.

Document 30. Factures de reparació de l'automòbil de la ciutat de Colònia amb data 18 de juliol de 1921.

Document 31. Factures de diferents àpats del 18 i 19 de juliol, a Crefeld.

Document 32. Factura de l'Hotel Europäischer Hof de la ciutat de Crefeld amb data del 18 al 24 de juliol de 1921.

Document 33. Factura d'un restaurant de Colònia, amb data 21 de juliol de 1921.

